

בתי המשפט

בית משפט השלום קריית גת

ת"א 17-06-39342 בבניק ואח' נ' לביטוח (1997) בע"מ ואח'
ת"א 14-02-7431 בבניק ואח' נ' לוביט סוכנות לביטוח
(1997) בע"מ ואח'

בפני: כבוד השופט אור אדם, סגן הנשיאה

תובעים

1. יוסף בבניק
 2. נורית בבניק
- ע"י ב"כ עו"ד נורית בבניק

נגד

נתבעים

1. לוביט סוכנות לביטוח (1997) בע"מ
 2. הראל חברה לביטוח בע"מ
- ע"י ב"כ עו"ד נאסר ג'אד ממשרד עו"ד מ. תגר
3. רמ"ר (1987) בע"מ
- ע"י ב"כ עו"ד מתן שרפי ממשרד עו"ד ורשה

1

פסק דין

2

רקע כללי

- 3 1. התובעים הגישו תביעה זו, בעתירה לפיצוי כספי בסך 150,000 ₪, בגין נזקים שנגרמו לרכבם
- 4 מסוג סיטרואן פיקאסו 3C מ"ר 65-378-13 (להלן: "הרכב"), בתאונת דרכים ביום 3.9.12,
- 5 פחות מחודש לאחר שנתקבל אצלם כרכב חדש.
- 6 הנתבעות 1 ו-2 היו סוכנות הביטוח וחברת הביטוח שביטחו את הרכב בביטוח מקיף (להלן
- 7 יכוננו שתיהן ביחד ולחוד: "המבטחת").
- 8 הנתבעת 3 היא המוסך שערך את התיקון ברכב לאחר התאונה (להלן: "המוסך").
- 9 בקליפת אגוז, לטענת התובעים, התאונה גרמה לנזק, אשר בהתאם לאמור בפוליסת הביטוח
- 10 שנרכשה מהמבטחת, אמור היה להצדיק קביעת הרכב כ"אובדן גמור", ולהביא לפיצוי
- 11 מהמבטחת של תמורתו כחדש, בסך 93,729 ₪. תחת זאת תוקן הרכב על ידי המבטחת
- 12 באמצעות המוסך, וזאת, לפי הטענה, באופן לקוי.

בתי המשפט

בית משפט השלום קריית גת

ת"א 17-06-39342 בבניק ואח' נ' לביטוח (1997) בע"מ ואח'
ת"א 14-02-7431 בבניק ואח' נ' לוביט סוכנות לביטוח
(1997) בע"מ ואח'

- 1 2. התביעה הוגשה תחילה במסגרת ת"א (שלי ק"ג) 7431-02-14.
- 2 במסגרת תביעה זו מינה בית המשפט מומחה מכריע מטעמו, הוא השמאי **ישראל דרנוב**
- 3 (להלן: "המומחה").
- 4 התביעה המקורית לא הגיעה אל סיומה, לנוכח העובדה שהתובעים הגישו תובענה ייצוגית
- 5 נגד המבטחת, וביקשו להורות על הפסקת ההליכים בתיק זה.
- 6 לאחר שנסתיימו ההליכים בתובענה הייצוגית, הוגשה מחדש התביעה הנוכחית, והמשיכה
- 7 להתנהל מאותו שלב אליו הגיעה התובענה המקורית.
- 8 3. ישיבת קדם משפט מורחב נערכה בתיק ביום 1.2.18, במהלכה הודיעו כל הצדדים כי הם
- 9 מקבלים את חוות דעתו של המומחה האובייקטיבי מטעם בית המשפט.
- 10 4. בנסיבות אלה, בהמלצת בית המשפט, הגיעו כל הצדדים להסכמה, לוותר על חקירת עדים
- 11 ולעבור ישירות לשלב הסיכומים.
- 12
- 13 **טענות הצדדים**
- 14 5. התובעים בסיכומיהם, הדגישו כי ההסתלקות מן התביעה הייצוגית נעשתה רק לאחר
- 15 שהמבטחת התחייבה לתקן את התנהלותה, כאשר התובעים שומרים על זכותם למצות את
- 16 עניינם האישי בבית משפט השלום, ומכאן חידוש התובענה.
- 17 לגופה של התובענה, כל הצדדים נאותו לאמץ את חוות דעתו של המומחה, לפיה לא היה מקום
- 18 לתקן את הרכב בפועל, אלא היה על המבטחת ליישב את התביעה במיצוי הפוליסה. התובעים
- 19 טענו אפוא, כי אין מחלוקת שהיה על המבטחת להכריז על הרכב כ"אובדן גמור" ולהשיב
- 20 לתובעים לאחר התאונה את ערך הרכב ברכישתו.
- 21 מן הסכום האמור, יש לנכות רק את גובה ירידת הערך ששולמה לתובעים, ואת מחיר הרכב
- 22 שנמכר בסופו של דבר בעסקת "טרייד אין", ולהוסיף את שכ"ט השמאי והוצאות שונות
- 23 המפורטות בסיכומים, כך שמדובר בנוק ממוני שנגרם לתובעים בסך 71,098 ₪.

בתי המשפט

בית משפט השלום קריית גת

**ת"א 17-06-39342 בבניק ואח' נ' לביטוח(1997) בע"מ ואח'
ת"א 14-02-7431 בבניק ואח' נ' לוביט סוכנות לביטוח
(1997) בע"מ ואח'**

- 1 לנזק ממוני ישיר זה, התבקש בית המשפט להוסיף סכום של 100,000 ₪ בגין עוגמת נפש,
2 כאשר יש לזכור כי לצרכי אגרה כומתה התביעה בסך עליון של 150,000 ₪.
- 3 6. המבטחת בסיכומיה, טענה כי התובעים חרגו מן ההסכמות שבתובענה הייצוגית, בנוגע
4 לטענות כנגד פרשנות מסמכי הביטוח שלא נמחקה מן התביעה המחודשת.
5 המבטחת הודתה, כי בהתאם לפוליסה שרכשו התובעים, מרגע שהרכב היה נקבע כ"אובדן
6 גמור", היינו קביעת נזק גולמי מעל 50% לא כולל ירידת ערך, היה על המבטחת לשלם את
7 מלוא ערך הרכב כחדש (ס' 5 לסיכומים).
8 עם זאת, נטען שהתובעים לא ערערו בזמן אמת על הצעת התיקון או על השומה, כזכותם
9 הקבועה בהנחיות המפקח על הביטוח, הסכימו לבצע את התיקון ואף חתמו על כך שהם
10 מאשרים את התיקון. בהתאם להסכמת התובעים לתיקון הרכב, המבטחת שילמה לתובעים
11 עבור ירידת ערך של הרכב, ושילמה למוסד בגין התיקון. בנסיבות אלה, נטען כי התובעים
12 אינם יכולים לחזור בהם מהסכמתם, לאחר שהם עצמם הסכימו לתיקון כאמור ונמנעו
13 מלהגיש ערעור או השגה.
- 14 המבטחת הוסיפה, כי מן הפיצוי שיפסק לתובעים, יש לקזז, ראשית, את הסכום שקיבלו
15 מירידת ערך (לכך הסכימו התובעים), שנית, את הסכום שקיבלו בגין מכירת הרכב (גם לכך
16 הסכימו התובעים), ושלישית, את דמי השימוש ברכב מהתאונה ועד למכירתו (זו נקודה
17 שבמחלוקת).
- 18 באשר לחלוקת החבות בין הנתבעות, לטענת המבטחת, השמאות השגויה של השמאי מטעמה,
19 הסתמכה על הצעת התיקון שערך המוסד, ולכן יש לחייב את המוסד בחלק משמעותי מן
20 הפיצוי. נטען כי השמאי בודק קשר סיבתי בין הנזק לתיקון הנדרש, ואילו המוסד הוא זה
21 שקובע את עלויות התיקון. העלויות הנמוכות שקבע המוסד, הן שהביאו לחוות הדעת, לפיה
22 לא נקבע "אובדן גמור" לרכב.
- 23 7. המוסד בסיכומיו, נסמך על חוות דעת המומחה מטעם בית המשפט. נטען כי בהתאם לקביעת
24 המומחה, ירידת הערך לאחר התאונה בשיעור של 20%, לא נבעה מהתיקון הלקוי אלא

בתי המשפט

בית משפט השלום קריית גת

ת"א 17-06-39342 בבניק ואח' נ' לביטוח(1997) בע"מ ואח'
ת"א 14-02-7431 בבניק ואח' נ' לוביט סוכנות לביטוח
(1997) בע"מ ואח'

- 1 מהתאונה עצמה, כאשר התיקון הלקוי לא הוסיף לירידת ערך הרכב.
2 המוסך הוסיף, כי טענות המבטחת כנגד המוסך מהוות הרחבת חזית אסורה, שכן בכתב
3 ההגנה מטעם המבטחת לא נטענה כל טענה כנגד המוסך.
4 לחלופין נטען, כי מי שקובע את עלות התיקון, ממנו נגזרת ההכרעה אם הרכב הוא בגדר
5 "אובדן גמור", הוא השמאי מטעם המבטחת ולא המוסך.
6 8. בסיכומי תשובה מטעם התובעים, הם שבו וטענו כי לא חרגו מן ההסכמות שניתנו בתובענה
7 הייצוגית. נטען כי התנהלותה של המבטחת ב"גרירת רגליים" מחייבת תוספת פיצוי בגין נזק
8 שאיננו נזק ממון.
9

10 דיון והכרעה

- 11 9. טענות בנוגע לתובענה הייצוגית
12 המחלוקת בין התובעים למבטחת, בנוגע לחריגה מן ההסכמות שהושגו במסגרת התובענה
13 הייצוגית, איננה מעלה ואיננה מורידה לתובענה זו, ולא היה שום צורך לדון בעניין בסיכומים.
14 בית המשפט שדן בתובענה הייצוגית קבע במפורש, כי התובעים יוכלו למצות את עניינם
15 האישי בבית משפט זה, וסוגיית פרשנות הפוליסה בקשר לתיקון, שעמדה בלב הדברים
16 בתובענה הייצוגית, איננה משנה כהוא זה לסוגיות שנתרו במחלוקת בתביעה האישית
17 בענייננו.

18 10. חוות דעת המומחה מטעם בית המשפט

- 19 המומחה, הוא השמאי ישראל דרנוב נתן את חוות דעתו ביום 8.1.15.
20 המומחה קבע את ערך הרכב בעת התאונה כ- 87,400 ₪.
21 המומחה קבע כי יש שתי חלופות לבחינת הנזק שנגרם לרכב: האחת, ללא הנזק הסמוי, לפיה
22 מדובר בנזק בשיעור של 54% מערך הרכב, השניה, עם הנזק הסמוי, לפיה מדובר בנזק בשיעור
23 59%. לפי כל אחת מן החלופות, הנזק עולה על 50% מערך הרכב.

בתי המשפט

בית משפט השלום קריית גת

ת"א 17-06-39342 בבניק ואח' נ' לביטוח (1997) בע"מ ואח'
ת"א 14-02-7431 בבניק ואח' נ' לוביט סוכנות לביטוח
(1997) בע"מ ואח'

- 1 אשר על כן, קבע המומחה, בהתאם לאמור בפוליסה, היה על המבטחת לקבוע כי הרכב הוא
2 בגדר "אובדן גמור", ולזכות את התובעים בערך הרכב לפי הפוליסה.
3 עוד ציין המומחה, כי לאחר שהרכב תוקן, כאשר כאמור לעיל לא היה צורך לתקנו, האומדן
4 לירידת ערך של הרכב מגיע ל- 20% מערכו.
5 11. בתשובות לשאלות הבהרה מיום 19.3.15, ציין המומחה, כי לא ניתן לכמת את הליקויים
6 הקשורים לתאונה, אל מול הליקויים הקשורים לאיכות התיקון הלקויה. אין זה הגיוני לצפות
7 שהרכב יתוקן כיאות, כאשר המבטחת היתה אמורה להכריזו בגדר "אובדן גמור". מכל
8 מקום, ירידת הערך הכוללת שנקבעה בסך 20% מערך הרכב, היא בגין התאונה ולא בגין
9 התיקון הלקוי.

10

11

אחריות המבטחת

- 12 12. לנוכח אימוץ חוות דעתו של מומחה בית המשפט, נראה כי אין מחלוקת של ממש באשר לחיוב
13 המבטחת בפיצוי:

- 14 א. מומחה בית המשפט קבע באופן חד וברור, כי לפי כל חישוב, הנזק לתאונה עלה על
15 50% מערך הרכב. בנסיבות אלה, בהתאם לאמור בפוליסה, היה על המבטחת להכריז
16 על הרכב כ"אובדן גמור" ולשלם לתובעים את ערכו כרכב חדש.
17 ב. בפועל, השמאי מטעם המבטחת קבע כי הנזק שנגרם מגיע כדי פחות מ 50%, ולכן
18 סרבה המבטחת להשבתת הרכב ודרשה תיקון הרכב, כפי שבוצע.
19 ג. עתה, נאותה המבטחת להסכים לחוות דעתו של המומחה מטעם בית המשפט. בעצם
20 הסכמה זו, מודה המבטחת הלכה למעשה, כי חוות הדעת של השמאי מטעמה, לפיה
21 עמדה על תיקון הרכב ולא הכרזתו כרכב ב"אובדן גמור", היתה חוות דעת מוטעית.

בתי המשפט

בית משפט השלום קריית גת

ת"א 17-06-39342 בבניק ואח' נ' לביטוח (1997) בע"מ ואח'
ת"א 14-02-7431 בבניק ואח' נ' לוביט סוכנות לביטוח
(1997) בע"מ ואח'

- 1 ד. אין מחלוקת אפוא, כי אם היתה המבטחת נוהגת כדין, ומגישה חוות דעת סבירה,
2 נכונה וראויה, היו התובעים זכאים לקביעה כי הרכב הוא במצב של "אובדן גמור",
3 ולתשלום ערך הרכב כחדש (ס' 5 לסיכומי המבטחת).
4 ה. העובדה שהמבטחת לא נהגה כמבטחת סבירה, והעריכה את הנזק באופן שגוי, גרמה
5 לתובעים נזק שעליו יש לפצות, בדרך של השבת המצב לקדמותו, היינו השבת
6 התובעים למצב שהיו בו, אם המבטחת היתה מודה כבר באותו שלב לאחר התאונה,
7 כי ראוי להכריז על הרכב כרכב ב"אובדן גמור".

8

9

13. הסכמת התובעים לתיקון

- 10 המבטחת טענה למעין "אשם תורם" של התובעים, בכך שלא פעלו בהתאם להנחיות המפקח
11 על הביטוח, ולא הגישו ערעור או השגה על חוות דעת השמאי מטעמה, שקבע כי יש לתקן את
12 הרכב. המבטחת טענה עוד, כי לאחר שהתובעים הסכימו לתיקון הרכב, מדובר ב"ביטול חוזה
13 עקב טעות בכדאיות העסקה" (ס' 11 (ב) לסיכומים).
14 14. טענה זו, מוטב היה לה שלא נטענה:

- 15 א. **ראשית**, עם אימוצה של חוות דעת המומחה מטעם בית המשפט, הודתה למעשה
16 המבטחת כאמור, כי חוות דעת השמאי מטעמה היתה שגויה. כאשר מודה מבטחת
17 כי נסמכה על חוות דעת מוטעית, כאשר דרשה מהמבוטח לתקן את הרכב, בלתי ראוי
18 לבוא אל המבוטח בטענות כי "הסכים" לתיקון.

- 19 ב. **שנית**, בכתב התביעה ציינו התובעים, כי לאחר כמה חוות דעת מטעם המבטחת,
20 שקבעו אחוזי נזק של 42.65%, 44.21% או 41.37%, ולאחר שהתובעים דרשו השבתת
21 הרכב ולא תיקונו, נמסר להם כי המבטחת אינה מסכימה להשבתה.
22 בסעיף 16 לכתב התביעה נאמר: "**התובע** (צ"ל "התובעים") פנו מיד ללוביט והודיעו
23 כי הנזק שהוערך נמוך מדי ואינם מסכימים לתיקון הרכב ודרשו את השבתתו".

בתי המשפט

בית משפט השלום קריית גת

ת"א 17-06-39342 בבניק ואח' נ' לביטוח(1997) בע"מ ואח'
ת"א 14-02-7431 בבניק ואח' נ' לוביט סוכנות לביטוח
(1997) בע"מ ואח'

- 1 בסעיף 18 לכתב התביעה נאמר: "...נמסר להם כי חברת הביטוח איננה מסכימה
2 להשבתה".
- 3 המבטחת ויתרה על חקירת התובעים, ומכאן הסכימה לאמור לעיל, היינו כי
4 עובדתית, התובעים עמדו על מתן קביעה כי הרכב הוא בגדר "אובדן גמור",
5 והמבטחת היא שסרבה לבקשתם לקביעה האמורה, על יסוד חוות דעת שגויה.
6 בנסיבות אלה, כאשר המבוטח פנה וביקש להשיג על קביעת השמאי, גם אם לא באופן
7 המפורט בהנחיות המפקח, והמבטחת סרבה לכך, בלתי ראוי להעלות טענות כנגדו.
- 8 ג. **שלישית**, בעניין סדובניק (נ"א 551/89 **מנורה חברה לביטוח בע"מ נ' יעקב סדובניק**,
9 פד מו (3), 158(10/05/1992)), נקבע כי מבוטח המגיע לשלב בו הוא מבקש שיפוי
10 מהמבטח, איננו מצוי בעמדת מיקוח שווה, ויחסי הכוחות בין גוף כזה, לבין האזרח
11 "הקטן", בעל התביעה, אינם שווים. חברת הביטוח חייבת להסביר למבוטח, הסבר
12 היטב, על מה הוא חותם, וזאת מכוח חובת הגילוי הקבועה בסעיף 15 לחוק החוזים
13 (חלק כללי), תשל"ג-1973.
- 14 בענייננו - המבטחת לא טענה ולא המציאה כל ראיה, כי הובהר לתובעים בזמן אמת,
15 לפני תיקון הרכב, כי הם זכאים להגיש חוות דעת נגדית ולהשיג נגד ההחלטה על
16 תיקון הרכב.
- 17 ד. **רביעית**, לאחר שמוסכם כי הבסיס להסכמה היתה חוות דעת שמאית מוטעית מטעם
18 המבטחת, הרי שלכל היותר חל סעיף 15 לחוק החוזים (חלק כללי), התשל"ג-1973,
19 אשר קובע כי מי שהתקשר בחוזה עקב טעות, שהיא תוצאת הטעיה שהטעהו הצד
20 השני או אחר מטעמו, רשאי לבטל את החוזה, שהרי הבסיס ל"הסכמה" הכפויה של
21 התובעים, היתה חוות דעת שאיננה נכונה מטעם המבטחת.
- 22 15. מכל האמור לעיל עולה, כי לא היה מקום להעלות את הטענה לאחריותם של התובעים
23 בהסכמתם לתיקון, הסכמה שכפי העולה מכתב התביעה וממכלול הנתונים, ניתנה ממש בלית
24 ברירה, לנוכח התנגדות נחרצת של המבטחת שנשמכה על חוות דעת שגויה, ובלי שהיה ידוע

בתי המשפט

בית משפט השלום קריית גת

ת"א 17-06-39342 בבניק ואח' נ' לביטוח(1997) בע"מ ואח'
ת"א 14-02-7431 בבניק ואח' נ' לוביט סוכנות לביטוח
(1997) בע"מ ואח'

1 לתובעים כי זכותם להשיג נגד השמאות ונגד החלטת המבטחת השגויה, לתקן את הרכב ולא
2 להשביתו.

3

4

אחריות המוסך

5

16. טענות התובעים נגד המוסך

6

התובעים בכתב תביעתם תבעו הן את המבטחת והן את המוסך.

7

נגד המבטחת נטען, כי לא קבעה כי הרכב מוגדר "אובדן גמור", מה שהיה מקנה לתובעים

8

השבתתו של הרכב ותשלום מלוא ערכו. נגד המוסך נטען, כי היה שותף בהערכת הנוק השגויה

9

וכי תיקון הרכב בוצע באופן לקוי.

10 בדיון שנערך ביום 1.2.18 אישרו התובעים: "נכון שאם בית המשפט מקבל את הטענה של

11 התובעים, שהם היו זכאים לאובדן כהלכה ולתשלום עבור הרכב החדש, אז אין לנו שום

12

טענה כנגד הנתבעת 3... " (ע' 5 ש' 23 – ע' 6 ש' 2 לפרוט").

13

נמצא אפוא, כי אף שהדבר לא צויין באופן ברור כמתחייב, מדובר למעשה בתביעה חלופית

14

לתביעה העיקרית, שכן אם תתקבל הטענה המרכזית, כי היה על המבטחת לקבוע כי הרכב

15

מוגדר "אובדן גמור" ולפצות את התובעים בערכו המלא, ממילא אין כל טענה נגד המוסך.

16

רק אם תביעה זו תידחה, קמה התביעה החלופית נגד המוסך.

17

17. האם המוסך אחראי לכך שהתובעים לא פוצו לאחר התאונה כמתבקש?

18

מרגע שהמבטחת הסכימה לחוות דעת המומחה מטעם בית המשפט, יש למעשה הסכמה

19

שהיה עליה לקבוע כי הרכב הוא בגדר "אובדן גמור". בנסיבות אלה, אין לתובעים כל עילה

20

או יריבות מול המוסך.

21

לתובעים אין דין ודברים עם המוסך, שכן מבחינתם, המבטחת היא האחראית על פי הפוליסה

22

לפיצוי או לתיקון. השמאי הוא נציג המבטחת, שתפקידו לאמוד את הנוק, ולקבוע בהתאם

23

לכך, אם הרכב מיועד לתיקון, או שהמבוטח זכאי לקביעת הרכב כרכב ב"אובדן גמור".

בתי המשפט

בית משפט השלום קריית גת

ת"א 17-06-39342 בבניק ואח' נ' לביטוח(1997) בע"מ ואח'
ת"א 14-02-7431 בבניק ואח' נ' לוביט סוכנות לביטוח
(1997) בע"מ ואח'

- 1 18. בנסיבות אלה, טוב עשו התובעים שהודיעו בדיון, כי אם ייקבע כי היו זכאים לתשלום עבור
2 הרכב החדש, אז אין להם כל טענה נגד המוסך.
3
- 4 **19. טענות המבטחת נגד המוסך**
5 המבטחת טענה בסיכומיה, כי יש לחייב את המוסך בחלק משמעותי מן הפיצוי, לנוכח
6 העובדה שהשמאי מטעמה נסמך על הצעת המחיר של המוסך לתיקון.
- 7 **20. הרחבת חזית - יודגש כי המבטחת עצמה, לא הגישה הודעה לצד שלישי נגד המוסך, ולא**
8 **טענה בכתב הגנתה כל טענה נגד המוסך!**
9 המוסך טען, כי בנסיבות אלה, כאשר טענות המבטחת נגד המוסך לא עלו בכתב ההגנה, אלא
10 לראשונה בעת הסיכומים, מדובר בהרחבת חזית אסורה.
- 11 **21. בעניין נויה (רע"א 6814/15 נויה יהלומים בע"מ נ' יהלומי מזל בע"מ, (21/12/2015)), קבע**
12 בית המשפט העליון, כי הרציונאל בבסיס הכלל האוסר על הרחבת חזית, הוא למנוע מצב שבו
13 בעל דין "מופתע", ולאפשר לאותו בעל דין להיערך כראוי להתמודדות עובדתית ומשפטית עם
14 הטענות המועלות על ידי הצד שכנגד בכתבי טענותיו. כאשר הטענה המרכזית ידועה, לא ניתן
15 לראות "הרחבת חזית" בטענה מפורטת יותר, שכן השינוי העובדתי איננו חורג מבחינה
16 מהותית מהמחלוקת העיקרית בין הצדדים (שם, פסקה 8 לפסה"ד).
- 17 **22. בענייננו, בסעיף 26.4 לכתב התביעה, ציינו התובעים כי למוסך היה חלק בהכנת חוות דעת**
18 **השמאי, לפיה נקבע כי הרכב מיועד לתיקון ולא לקביעה של "אובדן גמור".**
19 **אכן, המבטחת כשלה בכך שלא פרטה את טענותיה נגד המוסך בכתב הגנתה או בהודעה לצד**
20 **שלישי, אולם כאשר הטענות נמצאו בכתבי הטענות, קשה לטעון ל"הפתעה".**
- 21 **23. הטענה לאחריות המוסך - למרות שאין מדובר בהרחבת חזית אסורה, לא נמצא כי בענייננו**
22 **הורם הנטל לחייב את המוסך בחלק מן הפיצוי:**

בתי המשפט

בית משפט השלום קריית גת

ת"א 17-06-39342 בבניק ואח' נ' לביטוח(1997) בע"מ ואח'
ת"א 14-02-7431 בבניק ואח' נ' לוביט סוכנות לביטוח
(1997) בע"מ ואח'

- 1 א. ראשית, התביעה היא תביעת פוליסה של התובעים, למימוש התחייבות הנתבעת
2 במסגרת הפוליסה. המוסך לא התחייב לדבר במסגרת הפוליסה. אין כל יריבות בינו
3 לבין התובעים, ובהעדר הודעה לצד שלישי, גם אם הטענה עלתה כטענה חלופית ע"י
4 התובעים, אין מקום למתן הוראה לשיפוי המבטחת, המחוייבת בהתאם לפוליסה.
- 5 ב. שנית, השמאי שנתן את חוות הדעת המוטעית, הוא שמאי מטעם הנתבעת, בהתאם
6 לפוליסה. השמאי הוא המוסמך להעריך נזקים, בין אם הוא נעזר בהצעות מחיר
7 ממוסך כלשהו, ובין אם איננו נעזר בהצעות כאלה. השמאי הוא האחראי היחיד
8 לחוות הדעת שניתנות על ידו.
- 9 ג. שלישית, הצדדים ויתרו על חקירת עדים. לא הוצגה כל ראיה למעורבות המוסך
10 במתן חוות הדעת השגויה ע"י השמאי מטעם המבטחת.
- 11 24. נוכח כל האמור לעיל, התביעה נגד המוסך נדחית.
- 12
- 13 25. הוצאות המוסך
- 14 התובעים נאלצו לתבוע גם את המוסך, לנוכח התנגדות המבטחת להסכים כי הרכב הוא בגדר
15 "אובדן גמור". לא ניתן אפוא לבוא בטרוניה לתובעים, שצרפו תביעה חלופית נגד המוסך.
- 16 26. האם ניתן לחייב נתבעת אחת בהוצאות נתבעת אחרת?
17 בעניין גיינו (רע"א 1828/09 המגן חברה לביטוח בע"מ נ' משה גיינו (21/10/2009)), קבע בית
18 המשפט העליון כי כאשר תביעתו של תובע מתקבלת ביחס לנתבע אחד ונדחית ביחס לנתבע
19 אחר, ניתן לחייב את התובע בהוצאותיו של הנתבע אשר התביעה נגדו נדחתה (הנתבע שזכה),
20 ולחייב את הנתבע השני, אשר התביעה נגדו התקבלה (הנתבע שהפסיד), בתשלום הוצאות
21 גבוהות יותר לתובע, על-מנת לשפות אותו על ההוצאות שבהן חוייב לטובת הנתבע שזכה. עוד
22 נקבע כי בית המשפט יוכל לעשות "קפנדריה", קיצור דרך, ולחייב את הנתבע שהפסיד, לשלם
23 לנתבע שזכה במישרין את ההוצאות המגיעות לו מהתובע (שם, פסקה 10 לפסה"ד).

בתי המשפט

בית משפט השלום קריית גת

ת"א 17-06-39342 בבניק ואח' נ' לביטוח(1997) בע"מ ואח'
ת"א 14-02-7431 בבניק ואח' נ' לוביט סוכנות לביטוח
(1997) בע"מ ואח'

- 1 27. בגובה ההוצאות, אביא בחשבון את קביעות המומחה לגבי טיב התיקון, ואת העובדה
2 שהדחיה היא בין השאר מסיבות פרוצדוראליות, ולכן יהיו ההוצאות מתונות.
3 28. אני מחייב אפוא את הנתבעות 1-2 ביחד ולחוד, בסכום כולל וגלובאלי בגין הוצאות ושכ"ט
4 עו"ד של הנתבעת 3, בסך של 5,000 ₪.

5

6

גובה הפיצוי שחייבת המבטחת לתובעים

7

29. טענות להקטנת הנזק

- 8 המבטחת טענה, כי התובעים חייבים בנטל הקטנת הנזק, בהתאם להוראות סעיף 14 לחוק
9 החוזים (תרופות בשל הפרת חוזה), התשל"א-1970, אשר קובע כי אין המפר חייב בפיצויים
10 בעד נזק שהנפגע יכול היה, באמצעים סבירים, למנוע או להקטין. בעניין זה העלתה המבטחת
11 שתי טענות:
12 **ראשית**, נטען כי המבטחת נשאה בעלות התיקון, לא קיבלה את הרכב לידיה, ועתה, אם
13 תתקבל טענת התובעים, תאלץ לשלם גם את ערכו.
14 **שנית**, נטען כי המומחה מטעם בית המשפט קבע ירידת ערך של 20% בלבד מערך רכב של
15 87,400 ₪, כך שאם היו התובעים מוכרים את הרכב מיד לאחר התאונה, היה מצטמצם הנזק
16 שנגרם למבטחת, אל מול המצב הנוכחי, לפיו התובעים עשו שימוש ברכב במשך תקופה
17 ממושכת של כחמש שנים, ובסופו של דבר מכרו אותו בסכום של 26,500 ₪ בלבד.

18

30. את הטענה הראשונה ניתן לדחות על הסף.

- 19 הנתבעת, היא שנסמכה על חוות דעת מוטעית מטעמה, ועמדה בתוקף על תיקון הרכב במקום
20 השבתו. בלית ברירה נאלצו התובעים לעשות שימוש ברכב פגום, שלא היה צריך לתקנו,
21 תחת לקבל פיצוי בערך רכב חדש. בהליך של תביעה ע"פ פוליסה, יש לעשות כל מאמץ להעמיד
22 את המבוטח במצב בו היה עומד אם המבטחת היתה ממלאת את חובותיה לפי הפוליסה.

בתי המשפט

בית משפט השלום קריית גת

**ת"א 17-06-39342 בבניק ואח' נ' לביטוח(1997) בע"מ ואח'
ת"א 14-02-7431 בבניק ואח' נ' לוביט סוכנות לביטוח
(1997) בע"מ ואח'**

- 1 אין למבטחת אפוא לבוא בטענות אלא לעצמה, כי עתה תאלץ לשאת בעלויות גבוהות יותר,
2 הנובעות מהתנהלותה הלקויה.
- 3 31. באשר לטענה השניה - יש ממש בטענה כי אם הרכב היה נמכר מיד לאחר שתוקן, ייתכן שנוקה
4 של המבטחת היה מצטמצם.
5 האם על התובעים לשאת בכך?
6 יש לזכור כי התובעים דרשו השבתת הרכב מלכתחילה. המבטחת היא שעמדה כל העת על
7 טענתה כי לא היה מקום להשבתת הרכב.
8 הדבר נטען הן בכתב ההגנה בתביעה המקורית, ואפילו בכתב ההגנה בתיק הנוכחי, לאחר
9 שכבר קבע מומחה אובייקטיבי מטעם בית המשפט, כי לא היה מקום לתקן את הרכב (ר'
10 הפסקה הראשונה ל"הקדמה" בכתב ההגנה מטעם הנתבעות 1-2).
11 על הפיצוי לשקף את התנהלות המבטחת כאמור לעיל.
- 12 32. בעניין אחד העם (ע"א 7298/10 הדר חברה לביטוח בע"מ נ' אחד העם מזון והשקעות בע"מ,
13 09/07/2012), דובר גם כן על טענות מבטחת להעדר הקטנת הנזק ע"י המבוטח. נפסק כי
14 הנטל להקטין את הנזק, מציב לנפגע סטנדרט סביר - הוא נדרש לפעול באופן סביר ואינו נדרש
15 "לצאת מגדרו" כדי להקטין את הנזק. סבירות האמצעים תיבחן על פי אמות המידה של מה
16 שהיה סביר בשעת מעשה ולא בחוכמה שלאחר מעשה (שם, פסקה 45 לפסה"ד).
- 17 33. בענייננו, ההחלטה שלא למכור את הרכב באותה עת, נראית אפוא החלטה סבירה, כאמור
18 בהלכה הפסוקה: התובעים היו זכאים לקבל לאחר התאונה מהמבטחת 93,729 ₪. לעומת
19 זאת, ערך הרכב לאחר התיקון עמד על כ- 69,920 ₪ (20% ירידת ערך מ 87,400 ₪). נמצא
20 אפוא, כי אם התובעים היו מוכרים את הרכב מיד לאחר תיקונו, הם לא יכולים היו לקנות
21 בתמורה רכב חדש באותו מצב של רכבם טרם התאונה.
22

בתי המשפט

בית משפט השלום קריית גת

ת"א 17-06-39342 בבניק ואח' נ' לביטוח(1997) בע"מ ואח'
ת"א 14-02-7431 בבניק ואח' נ' לוביט סוכנות לביטוח
(1997) בע"מ ואח'

1 34. יתרה מכך, כיוון שהיתה תלויה ועומדת תובענה, מסתמא אם הרכב היה נמכר, היתה
2 המבטחת באה בטענות כלפי מכירת הרכב, שלפי טענתה באותה עת, לא היה צורך בהשבתתו
3 כ"אובדן גמור". כאמור בעניין ע"א 7298/10 אחד העם, אין מקום ל"חוכמה שלאחר מעשה".
4 התובעים לא יכלו לדעת מראש, כי מומחה בית המשפט יקבל את עמדתם כי היה מקום
5 להשבית את הרכב, וכי אחזקת הרכב בידם תפגע בערכו.

6 35. בנסיבות אלה, אין מקום לקבל את הטענה בעניין הקטנת הנזק. היה על המבטחת להשיב
7 לתובעים מיד לאחר התאונה את ערך הרכב כחדש, בהתאם לפוליסה.

8

9

36. קיזוזים

10 כמתואר בפרק טענות הצדדים, אין מחלוקת באשר לקיזוז הסכום ששולם לתובעים בגין
11 ירידת ערך בעקבות התיקון, בסך 7,000 ₪, והסכום בו נמכר הרכב נשוא העניין בסופו של
12 דבר, בסך 26,500 ₪.
13

14 37. המחלוקת בעניין הקיזוזים, נותרה אך ורק בסוגיית "דמי השימוש" ברכב.
15 לטענת המבטחת, לאחר שנקבע כי היה מקום להכריז על הרכב כ"אובדן גמור" ולהשיבו
16 למבטחת - למעשה עשו התובעים שימוש במשך זמן ממושך (חמש שנים ושלושה חודשים)
17 ברכב, שהיה אמור לעבור לחזקת המבטחת.

18 38. זו למעשה "טענת ראיי" לטענה הקודמת בדבר הקטנת הנזק.
19 הטענה שובה במבט ראשון, שכן התובעים עשו שימוש תקופה ממושכת ברכב, שלמעשה אמור
20 היה לשוב לידי המבטחת. דא עקא, שמטרת ההליך היא להשיב את המצב לקדמותו, ולהשיב
21 את התובעים למצבם, אם המבטחת היתה ממלאת את חובותיה לפי הפוליסה.
22 אם המבטחת היתה נוהגת כמבטחת סבירה, משביתה את הרכב לאחר התאונה ומשלמת
23 לתובעים את ערכו לפי הפוליסה - יכולים היו התובעים לרכוש רכב חדש מייד, ולא היו

בתי המשפט

בית משפט השלום קריית גת

**ת"א 17-06-39342 בבניק ואח' נ' לביטוח(1997) בע"מ ואח'
ת"א 14-02-7431 בבניק ואח' נ' לוביט סוכנות לביטוח
(1997) בע"מ ואח'**

- 1 נאלצים, בלית ברירה, לעשות שימוש ברכב לאחר תאונה, שהיה אמור להיות מושבת ולעבור
2 לידי המבטחת. אין למבטחת אפוא אלא להלין על עצמה בעניין זה.
- 3 39. לא זו אף זו – הנטל להוכחת קיזוזים מוטל על הטוען לקיזוז (ר' ע"א 2196/93 **מכבסת שלג**
4 **חרמון בע"מ נ' סלע חברה לביטוח בע"מ** (24.11.1996) פסקה 3 (ג) לפסה"ד ; ע"א 5290/05
5 **אנגל דיבלפורס בע"מ נ' אדוארד ווקסלין** (17.5.2007) ; ת"א (מח' מרכז) 5434-08-07
6 **הסתדרות פועלי אגודת א"י נ' הסתדרות העובדים הכללית החדשה** (18.10.2010), פסקה 48
7 לפסה"ד).
- 8 40. בענייננו, המבטחת לא הרימה את הנטל המוטל עליה :
9 כמתואר לעיל, התובעים החזיקו ברכב בלית ברירה.
10 אם המבטחת טוענת לקיזוזים, המבטחת יכולה היתה להגיש חוות דעת לגבי ערך הרכב בעת
11 שנמכר, על מנת ללמוד כי תמורת הרכב שקיבלו התובעים איננה סבירה. בנוסף, המבטחת
12 יכולה היתה להגיש חוות דעת לגבי ירידת ערך הרכב בתקופת החחזקה הכפויה ברכב, עקב
13 תאונות אחרות או עקב השימוש בו.
14 המבטחת לא עשתה כן, ואין אפוא אלא לשער, כי התובעים עשו ככל שביכולתם לצמצם את
15 הנזק שנגרם להם, וקבלו תמורת הרכב את תמורתו המרבית.
- 16 41. שקלתי אם יש מקום להפחתה כלשהיא מן הסכום הקבוע בפוליסה, שכן אם היה הרכב נקבע
17 כ"אובדן גמור", היו התובעים כבר אז בשנת 2012, מקבלים את ערכו ורוכשים רכב חדש,
18 אשר היום היה כבר רכב בן כמעט שש שנים.
19 ואולם, לא ניתן לעשות כן, כיוון שאף אחד מהצדדים לא טען לכך, ואין בידי בית המשפט
20 נתונים באשר להפחתה בערך הרכב רק בחלוף הזמן.
- 21 42. יתרה מכך, התובעים עותרים לקבל היום את ערך הרכב **נומינאלית**, סכום שהיה עליהם לקבל
22 לפני כמעט שש שנים (בניכוי קיזוזים מוסכמים).
23 לכאורה, היה מקום להוסיף הפרשי הצמדה וריבית, לאחר הכסף ישולם ע"י המבטחת

בתי המשפט

בית משפט השלום קריית גת

ת"א 17-06-39342 בבניק ואח' נ' לביטוח (1997) בע"מ ואח'
ת"א 14-02-7431 בבניק ואח' נ' לוביט סוכנות לביטוח
(1997) בע"מ ואח'

1 לתובעים באיחור של כמעט שש שנים (!) מהמועד שהיה על המבטחת לשלמו לזכות התובעים,
2 מייד לאחר התאונה, זאת לנוכח התנהלות המבטחת כאמור בסעיף 28 לחוק חוזה הביטוח
3 תשמ"א 1981 או ע"פ כל דין אחר (וזאת גם אם לא תהיה התייחסות ל"ריבית מיוחדת" לפי
4 סעיף 28א' לחוק הנ"ל, שלא נתבעה).
5 43. הימנעות מהפרשי הצמדה וריבית, על הסכום שהיה על המבטחת לשלם לפני כמעט שש
6 שנים, תתקזז אפוא מול ההפחתה במחיר הרכב, אם התובעים היו מקבלים את שהגיע להם
7 אז, ואם היו רוכשים בתמורה כבר אז רכב חדש דומה.

8

9

44. סיכמו של דבר

10 אין מחלוקת כי לאחר התאונה היה על המבטחת לשלם לתובעים לפי הפוליסה ערכו של רכב
11 חדש לפי הקבלות בסך 93,729 ₪.
12 מסכום זה מוסכם כי יש לקזז פיצוי בסך 7,000 ₪ בגין ירידת ערך ששולם לתובעים, וכן את
13 תמורת הרכב בעת שנמכר בסך 26,500 ₪, ולהוסיף את ההשתתפות העצמית שקוזה
14 מהתובעים בגין הנוק, בסך 770 ₪, ואת הסכום בגין ההשתתפות העצמית בירידת הערך בסך
15 883 ₪, היינו מדובר בסכום פיצוי בגין נזק ישיר בסך של 61,882 ₪.

16

17

עוגמת נפש

18 45. התובעים טענו, כי העובדה שהמבטחת "גררה רגליים" תקופה ממושכת, והם נדרשו להגיש
19 שתי תביעות, לפנות למומחים, לעשות שימוש ברכב לאחר תאונה, שראוי היה להשביתו,
20 ולהיכנס להוצאות, והכל כאשר ברור שמלכתחילה היה מקום להורות על אובדן גמור,
21 מחייבת פיצוי ממשי על עוגמת נפש.

22 46. המבטחת טענה כי אין מקום לכל פיצוי בגין עוגמת נפש בהתאם לפוליסה.

בתי המשפט

בית משפט השלום קריית גת

ת"א 17-06-39342 בבניק ואח' נ' לביטוח(1997) בע"מ ואח'
ת"א 14-02-7431 בבניק ואח' נ' לוביט סוכנות לביטוח
(1997) בע"מ ואח'

- 1 נראה שיש ממש בטענת התובעים. התנהלות המבטחת הן מיד לאחר התאונה והן במהלך שתי
2 התביעות שהוגשו גרמה טרחה, בזבוז זמן, ועוגמת נפש לתובעים והם זכאים לפיצוי בגין כך.
3 קשה לכמת את עוגמת הנפש הרבה שנגרמה לתובעים מהתנהלות הבעייתית של המבטחת
4 לאורך שנים, במהלכן, תחת לנסוע ברכב חדש, הם נאלצו לעשות שימוש ברכב פגום, נאלצו
5 לפנות למומחים ולערכאות.
- 6 48. בעניין יהלומית (ע"א 6341/12 יהלומית פרץ עבודות בנין ופיתוח בע"מ נ' טלי ויצחק בן צבי,
7 (27/01/2014)), כאשר נפסק פיצוי לרוכשי דירה בגין ליקויי בניה בסך 460,000 ₪, אישר בית
8 המשפט פיצוי נוסף בגין עוגמת נפש בסך של 65,000 ₪ העומד על כ- 15% מהפיצוי, בקובעו
9 כי: **"הפיצוי שניתן לדיירים בגין עוגמת הנפש שנגרמה להם, הוא מתון ביותר בהתחשב**
10 **בסבל הרב שנגרם למי שקנו דירות לצורך מגורים, דירות שהיו 'כבשת הרש' שלהם...".**
- 11 49. כך גם בענייננו – התובעים רכשו רכב חדש. התובעים ביטחו אותו, כדי שאם ייפגע בלמעלה
12 מ 50% יוכלו לרכוש רכב חדש. היתה זו 'כבשת הרש' שלהם. התנהלות המבטחת הביאה ללא
13 ספק לצער, טרחה ועוגמת נפש מרובים.
- 14 50. נראה לי אפוא, כי בענייננו, בהתחשב במכלול הנסיבות, מעבר לפיצוי המגיע לתובעים ע"פ
15 הפוליסה, יש להוסיף פיצוי בגין נזק שאינו ממוני בסך של **12,000 ₪**.
- 16
17
18
19
20
21

בתי המשפט

בית משפט השלום קריית גת

ת"א 17-06-39342 בבניק ואח' נ' לביטוח(1997) בע"מ ואח'
ת"א 14-02-7431 בבניק ואח' נ' לוביט סוכנות לביטוח
(1997) בע"מ ואח'

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18

סיכומו של דבר

51. אני מחייב אפוא את הנתבעות 1-2 ביחד ולחוד, לשלם לתובעים סכום כולל של 73,882 ₪, בצרוף שכ"ט עו"ד והוצאות משפט בשיעור כולל של 15,000 ₪, וכן השבת האגרה והשבת עלות המומחים ששילמו התובעים.
52. הסכומים ישולמו בתוך 30 יום מהיום.

המזכירות תשלח את פסק הדין לצדדים.

זכות ערעור בתוך 45 יום לבית המשפט המחוזי.

ניתנה היום, י"ד אייר תשע"ח, 29 אפריל 2018, בהעדר הצדדים.

אור אדם, סגן נשיאה